

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως ισχύει

A. Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

Κατάλογος σημείων προς έλεγχο, για τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του ΓΚΑΚ του 2014 (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/1084)

Πρώτα ελέγξτε βάσει των κοινών διατάξεων του ΓΚΑΚ (άρθρα 1-12). Στη συνέχεια ελέγξτε βάσει των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στα τμήματα μετά το τμήμα Α.

A. Κοινές διατάξεις εφαρμογής

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων (παράγραφος 2)
Δεν εφαρμόζεται: <ul style="list-style-type: none">
• σε καθεστώτα ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρουμένου του άρθρου 44) με μέσο ετήσιο προϋπολογισμό κρατικών ενισχύσεων που υπερβαίνει τα 150 εκατ. EUR, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους (ο εν λόγω κανονισμός μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων, αφού εξεταστεί το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος)·
• σε οποιεσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται ανωτέρω, πλην των τροποποιήσεων που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του εν λόγω κανονισμού ή δεν είναι ικανές να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης·
• στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές·
• στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3)
<ul style="list-style-type: none">
• Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια* (όπως στον κανονισμό 1379/2013)·
• Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων* αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
• Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· <p>* Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται επίσης σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς αυτούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις</p>
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4)
Δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων/ad hoc ενισχύσεων που χορηγείται από το ίδιο κράτος μέλος υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4)
Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις

Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5)
<p>Δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:</p> <p>α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·</p> <p>β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·</p> <p>γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.</p>
Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων
<p>Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν:</p> <ul style="list-style-type: none">
• για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, εξαιρουμένων των επενδυτικών ενισχύσεων για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων και των ενισχύσεων για το σκέλος του δικτύου διανομής της εγκατάστασης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης: τα 15 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·
• για τις επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης: 10 εκατ. EUR, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 5·
• για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων: τα 20 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·
• για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας: τα 15 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά έργο· όταν η ενίσχυση χορηγείται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 42: τα 150 εκατ. EUR ετησίως, λαμβανομένου υπόψη του συνδυασμένου προϋπολογισμού όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 42·
• για τις επενδυτικές ενισχύσεις για το δίκτυο διανομής τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης: τα 20 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο·
• για τις επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές: τα 50 εκατ. EUR ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο. <p>Τα όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.</p>
Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων
<p>Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται:</p> <ul style="list-style-type: none">
• οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου
• τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης)
• Εγγυήσεις <p>(όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή</p> <p>όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ)</p> <ul style="list-style-type: none">
• τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ορίου)
• οι ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 39
• οι ενισχύσεις με τη μορφή πριμοδοτήσεων επιπλέον της τιμής της αγοράς, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 42

- οι ενισχύσεις υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών, εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του παρόντος κανονισμού ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μέθοδος υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή.
- Οι ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς.

Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου

Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου:

- Ο δικαιούχος έχει υποβάλει **αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών**, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
  - την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
  - την περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης,
  - τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
  - κατάλογο των δαπανών του έργου·
  - είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο
- **Ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις**: πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
  - ουσιώδη αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
  - ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.

→Εξαιρέσεις

- **Φορολογικά πλεονεκτήματα** εάν:
  - με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και
  - το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστάτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων.
- Ενισχύσεις με τη μορφή **μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων δυνάμει της οδηγίας 2003/96/EK**, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 44 του ΓΚΑΚ.

Άρθρο 7 — Επιλέξιμες δαπάνες

Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης

- Αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·
- εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλης εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης·
- Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης. Οι επιλέξιμες δαπάνες επίσης ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης·
- εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες.

Επιλέξιμες δαπάνες και τεκμηρίωση

- Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα.
- Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές

<p>κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση αυτών των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης.</p>
Άρθρο 8 — Σώρευση
<ul style="list-style-type: none">
• Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (παράγραφος 1)·
• εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας (παράγραφος 2)·
• οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες (παράγραφος 3 στοιχείο α))·
• δεν επιτρέπεται η σωρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή (παράγραφος 3 στοιχείο β))·
• οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σωρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΑΚ (παράγραφος 5).
Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες
<ul style="list-style-type: none">
• Δημοσιεύονται σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1):<ul style="list-style-type: none">
α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·
β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·
γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 EUR (βλ. παράρτημα ΙΙΙ). <p>Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εναλλακτικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν ότι καθένα από αυτά θα παρέχει τις πληροφορίες που αφορούν τα μέτρα ενίσχυσης εντός της επικράτειάς του στον αντίστοιχο δικτυακό τόπο.</p> <ul style="list-style-type: none">
• Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και για τα καθεστώτα που υπάγονται στα άρθρα 16 και 21 (εξαιρουμένων των ΜΜΕ που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία εμπορική πώληση σε οποιαδήποτε αγορά), οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. EUR) (παράγραφος 2):<ul style="list-style-type: none">
- 0,5 -1
- 1 -2
- 2 -5
- 5 -10
- 10 -30 και
- 30 και άνω.
• Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα ΙΙΙ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και

παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4).
<ul style="list-style-type: none">
Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου το αργότερο εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (δηλ. 1/7/2016) (παράγραφος 6).
Άρθρο 11 — Υποβολή εκθέσεων (ενημερωτικά δελτία)
<ul style="list-style-type: none">
Συνοπτικές πληροφορίες που διαβίβασε στην Επιτροπή υπό την τυποποιημένη μορφή που προβλέπεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.

Για τους ορισμούς των εννοιών: άρθρο 2 (προσοχή στον νέο ορισμό της προβληματικής επιχείρησης)

Παρακολούθηση: άρθρο 12

Ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία: άρθρο 10

B. Ειδικές διατάξεις όσον αφορά τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

ΑΡΘΡΟ 41
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ
<ul style="list-style-type: none">
Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)
Ενισχύσεις για την παραγωγή βιοκαυσίμων: απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον στο μέτρο που οι ενισχυόμενες επενδύσεις χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιώσιμων βιοκαυσίμων που δεν είναι βιοκαύσιμα βασισμένα σε εδάφιμα φυτά. Ωστόσο, οι επενδυτικές ενισχύσεις για τη μετατροπή υφισταμένων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασισμένων σε εδάφιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής προηγμένων βιοκαυσίμων απαλλάσσονται, υπό την προϋπόθεση ότι η παραγωγή που βασίζεται σε εδάφιμα φυτά θα μειωθεί κατ'αντιστοιχία προς τη νέα δυναμικότητα (παράγραφος 2).
Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για βιοκαύσιμα που υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης (παράγραφος 3).
Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις που δεν συμμορφώνονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ (παράγραφος 4).
Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε νέες εγκαταστάσεις. Καμία ενίσχυση δεν χορηγείται ούτε καταβάλλεται μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης και η ενίσχυση είναι ανεξάρτητη από την παραγωγή (παράγραφος 5).
Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής:<ul style="list-style-type: none">
α) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση (π.χ. ως εύκολα προσδιορίσιμο πρόσθετο κατασκευαστικό στοιχείο σε προϋφιστάμενη εγκατάσταση), αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες·
β) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί με βάση παρόμοια, λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, η διαφορά αυτή μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες·
γ) για ορισμένες μικρές εγκαταστάσεις όπου δεν μπορεί να καθοριστεί λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μονάδες παραγωγής περιορισμένου μεγέθους,

<p>το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες.</p> <p>Δεν είναι επιλέξιμες: οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος.</p> <ul style="list-style-type: none">
• Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει (παράγραφος 7):<ul style="list-style-type: none">
α) το 45% των επιλέξιμων δαπανών (με βάση την παράγραφο 6 στοιχείο α) ή (β)).
β) το 30% των επιλέξιμων δαπανών (με βάση την παράγραφο 6 στοιχείο γ)).
• Επιπλέον μονάδες:<ul style="list-style-type: none">
– Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις (παράγραφος 8).
– Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 9).
• Ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων: η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Η διαδικασία υποβολής προσφορών δεν εισάγει διακρίσεις και προβλέπει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός που συνδέεται με τη διαδικασία υποβολής προσφορών αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό (δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση όλοι οι συμμετέχοντες και η ενίσχυση χορηγείται βάσει της αρχικής προσφοράς του συμμετέχοντος, αποκλείοντας επομένως μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις) (παράγραφος 10).
--

ΑΡΘΡΟ 45
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ
<ul style="list-style-type: none">
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)
• Η επένδυση οδηγεί στην αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας, συμπεριλαμβανομένης ζημίας στην ποιότητα του εδάφους ή των επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων (παράγραφος 2).
• Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Όταν διαπιστώνεται η ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων στον τομέα αυτό, το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να αναλάβει το κόστος της αποκατάστασης σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και δεν χορηγείται κρατική ενίσχυση. Όταν η ταυτότητα του υπεύθυνου σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν έχει διαπιστωθεί ή όταν αυτός δεν μπορεί να εξαναγκαστεί να επιβαρυνθεί με το σχετικό κόστος, το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση μπορεί να λάβει κρατική ενίσχυση (παράγραφος 3).
• Επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του γηπέδου. Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού (παράγραφος 4).
• Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης διενεργούνται από <u>ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα</u> (παράγραφος 5).
• Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 6),

ΑΡΘΡΟ 47
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
<ul style="list-style-type: none">
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)
• Επιλέξιμες επενδύσεις:<ul style="list-style-type: none">
• Οι επενδυτικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση

<p>αποβλήτων που δημιουργούν άλλες επιχειρήσεις (παράγραφος 2). Τα ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά, σε άλλη περίπτωση, θα απορρίπτονταν ή θα υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον. Οι ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων πλην της ανακύκλωσης δεν απαλλάσσονται κατά κατηγορία βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 3).</p> <ul style="list-style-type: none">
• Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 10).
• Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει έμμεσα τους ρυπαίνοντες από επιβάρυνση που πρέπει να τους επιβάλει η ενωσιακή νομοθεσία ή από επιβάρυνση που θεωρείται συνήθης επιχειρηματική δαπάνη (παράγραφος 4).
• Η επένδυση δεν αυξάνει απλώς τη ζήτηση για τα προς ανακύκλωση υλικά χωρίς να αυξάνει συγχρόνως τη συλλογή αυτών των υλικών (παράγραφος 5).
• Η επένδυση υπερβαίνει τη σύγχρονη τεχνολογία (παράγραφος 6).
• Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για να πραγματοποιηθεί μια επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης, σε σύγκριση με μια συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ίδιας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης (παράγραφος 7).
• Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 35 % των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις (παράγραφος 8).
• Επιπλέον μονάδες: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 9).
•

ΑΡΘΡΟ 49 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ)
<ul style="list-style-type: none">
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)
• Επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες εκπόνησης των μελετών (συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ελέγχων) που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις που αναφέρονται τμήμα 7 του ΓΚΑΚ (παράγραφος 2).
• Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 2)
• Επιπλέον μονάδες: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μικρών επιχειρήσεων και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μεσαίων επιχειρήσεων (παράγραφος 4).
• Δεν χορηγούνται ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις για ενεργειακούς ελέγχους που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, εκτός εάν ο ενεργειακός έλεγχος πραγματοποιείται επιπλέον του υποχρεωτικού ενεργειακού ελέγχου που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία (παράγραφος 5).

Β. Ενισχύσεις για τοπικές υποδομές

Κατάλογος σημείων προς έλεγχο, για τις ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του ΓΚΑΚ του 2014 (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/1084)

Πρώτα ελέγξτε βάσει των κοινών διατάξεων του ΓΚΑΚ (άρθρα 1-12). Στη συνέχεια ελέγξτε βάσει των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στα τμήματα μετά το τμήμα Α.

Α. Κοινές διατάξεις εφαρμογής

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ
Άρθρο 1 —
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων (παράγραφος 2)
Δεν εφαρμόζεται: <ul style="list-style-type: none">
• στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές·
• στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3)
<ul style="list-style-type: none">
• Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια* (όπως στον κανονισμό 1379/2013)·
• Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων*·
• Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων* αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
• Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· <p><i>* Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται επίσης σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς αυτούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις</i></p>
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4)
Δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων/ad hoc ενισχύσεων που χορηγείται από το κράτος μέλος υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη/ασυμβίβαστη
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4)
Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5)
Δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως: <ul style="list-style-type: none">
α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·
β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές

υπηρεσίες·

γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων

Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν:

- για τις επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές: τα 10 εκατ. EUR ή το συνολικό κόστος που υπερβαίνει τα 20 εκατ. EUR για την ίδια υποδομή.

Τα όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.

Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων

Εφαρμόζεται μόνο στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται:

- οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου
- τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης)
- Εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής

ή

όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ)

- τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ορίου)
- οι ενισχύσεις υπό μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών, εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του παρόντος κανονισμού ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μέθοδος υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή.
- Οι ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς.

Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου

Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου:

- **Ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη των εργασιών** για το έργο ή τη δραστηριότητα, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
  - β) την περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης,
  - γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
  - δ) κατάλογο των δαπανών του έργου·
  - ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο
- Ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις· πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

<ul style="list-style-type: none">
- ουσιώδη αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
- ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης· ή
- ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας. <p>→ Εξαιρέσεις</p> <ul style="list-style-type: none">
• Φορολογικά πλεονεκτήματα εάν:<ul style="list-style-type: none">
α) με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και
β) το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων.
<p>Άρθρο 7 — Επιλέξιμες δαπάνες</p> <p>Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης</p> <ul style="list-style-type: none">
• Αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων·
• εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης·
• Οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης. Οι επιλέξιμες δαπάνες επίσης ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης·
• εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. <p>Επιλέξιμες δαπάνες και τεκμηρίωση</p> <ul style="list-style-type: none">
• Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα.
• Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση αυτών των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης.
<p>Άρθρο 8 — Σώρευση</p> <ul style="list-style-type: none">
• Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (παράγραφος 1)·
• εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής

νομοθεσίας (παράγραφος 2)·

- οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για **διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες** (παράγραφος 3 στοιχείο α))·
- δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις **ίδιες επιλέξιμες δαπάνες**, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή (παράγραφος 3 στοιχείο β))·
- οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις **ήσσονος σημασίας** που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΚΑΚ (παράγραφος 5).

Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες

- Δημοσιεύονται σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1):
  - α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·
  - β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·
  - γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 EUR (βλ. παράρτημα III).

Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εναλλακτικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν ότι καθένα από αυτά θα παρέχει τις πληροφορίες που αφορούν τα μέτρα ενίσχυσης εντός της επικράτειάς του στον αντίστοιχο δικτυακό τόπο.

- Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και για τα καθεστώτα που υπάγονται στα άρθρα 16 και 21 (εξαιρουμένων των ΜΜΕ που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία εμπορική πώληση σε οποιαδήποτε αγορά), οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. EUR) (παράγραφος 2):
  - 0,5 -1
  - 1 -2
  - 2 -5
  - 5 -10
  - 10 -30 και
  - 30 και άνω.
- Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα III) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4).
- Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου το αργότερο εντός

δύο ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (δηλ. 1/7/2016) (παράγραφος 6).
Άρθρο 11 — Υποβολή εκθέσεων (ενημερωτικά δελτία)
<ul style="list-style-type: none">
• Συνοπτικές πληροφορίες που διαβίβασε στην Επιτροπή υπό την τυποποιημένη μορφή που προβλέπεται στο παράρτημα II, καθώς και σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.

Για τους ορισμούς των εννοιών: άρθρο 2 (προσοχή στον νέο ορισμό της προβληματικής επιχείρησης)

Παρακολούθηση: άρθρο 12

Ανάκληση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία: άρθρο 10

B. Ειδικές διατάξεις όσον αφορά τις ενισχύσεις για τοπικές υποδομές

ΑΡΘΡΟ 56	
ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
Είδος υποδομής:	
<ul style="list-style-type: none"> • Η χρηματοδότηση της κατασκευής ή της αναβάθμισης τοπικών υποδομών (που αφορά υποδομές οι οποίες συμβάλλουν σε τοπικό επίπεδο στη βελτίωση του επιχειρηματικού και καταναλωτικού περιβάλλοντος, καθώς και στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της βιομηχανικής βάσης) συμβιβάζεται και απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1). • Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για υποδομές που καλύπτονται από άλλα τμήματα του κεφαλαίου III του ΓΚΑΚ, με εξαίρεση το τμήμα 1 — Περιφερειακές ενισχύσεις. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται επίσης στις αερολιμενικές και τις λιμενικές υποδομές (παράγραφος 2). • Οι ειδικές υποδομές δεν τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 7).	
Όροι	
<ul style="list-style-type: none"> • Οι υποδομές τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων χρηστών ανοιχτά, με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις. Η τιμή που χρεώνεται για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς (παράγραφος 3). • Οποιαδήποτε παραχώρηση ή άλλη ανάθεση σε τρίτο μέρος της λειτουργίας της υποδομής πραγματοποιείται με ανοικτή, διαφανή και άνευ διακρίσεων διαδικασία, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ισχυόντων κανόνων σύναψης δημοσίων συμβάσεων (παράγραφος 4). • Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού (παράγραφος 5). • Το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης (παράγραφος 6).	